

brell variant que ja hem vist a GIBRELL); un antecedent o bifurcació d'això potser es troba en el cas repetit, en el ms. B, pel qual representa per *s'aguinolà* el mot *s'agino* <l>là de P. 178v2 i *seguí*=*sagi* (de porc) de P. 177r2. Cf. les formes veneciana i campidanesa en *ghe* comentades per Batisti i M-Lübke. — 2 I ja el mallorquí Fc. Prats, a. 1487: «Jesuchrist, mon Déu - l'inflat qui prospera, / tot presumptuós, - abressant *jactància*, / reprèn lo Senyor - i no-s torna fera, / com fa dir a <s>sò, - veja la manera: / no squiu lo parlar - qui no té <e>le-gància» (JMBover, *BiEscrBal.* II, 158.34.2). — 3 El mateix *obicere* —usat en clàssic per a 'oposar en defensa (d'algu)': *obicere scutum*, però també, en Livi, Ciceró, Quintilià, per 'retreure, objectar', *objecta negare* etc.— apareix com a *obicir*, *-ecir*, en els nostres quatre-centristes: «jo parle ab veritat e seré cregut, e vós entrau ab la falsia e maldat que de si és *obecida*», JoMartorell (cap. 154) 'oposada, rebutjada' i no pas «imputada» com glossa Riquer, sempre ignorant en llenguatge, però que aquí almenys té el mèrit (p. 467) de restablir la lliçó de la prínceps, que Ag. (II, 219) canvià malament en *avorrida*. Altrament hi ha un cas de *obecir testimonis* en el *Consolat*, dos d'*obiscir* en el *Curial* i un d'*obició* (abstracte, en el *Consolat*), AlcM.

LLISTA CORRELATIVA DE DERIVATS I COMPOSTOS: *jactar-se*, *jactància*, *jactanciós*, *jactador*, *jactura*, *jaculadori*, *jaculadòria*, *ejacular*, *ejaculació*, *ejaculatori*, *git*, *gitada*, *gitadissa*, *gitador*, *gitaire*, *gitament*, *gitarada*, *gitarella*, *gitera*, *gitar*, *gongitar*, *congitar*, *congita-ment*, *foragitar*, *foragidor*, *foragitament*, *foragit*, *forait*, *foroit*, *regitar*, *regit*, *reget*, *regitera?*, *sobregitar*, *sobregitament*, *tragitar*, *tragitar-se*, *tragitat*, *tragitador*, *tragitadora*, *tragitaire*, *tragit*, *tragitós*, *gitiús*, *abjecte*, *abjecció*, *abjectar*, *abjectat*, *adjectiu*, *adjectivar*, *adjectival*, *adjectivació*, *conjectura*, *conjecturar*, *conjecturador*, *conjecturable*, *conjectural*, *dejectar*, *dejectament*, *dejectat*, *dejectament*, *desjecte*, *desjectar-se*, *dejectió*, *ejectió*, *injecció*, *injectar*, *injectat*, *injecció*, *injector*, *interjecció*, *interjectiu*, *interjeccional*, *objecte*, *objectiu*, *objectivitat*, *objectivar*, *objectivació*, *objectivisme*, *objectivista*, *objecció*, *objectar*, *objectatori*, *objectable*, *inobjectable*, *òbex*, *projectar*, *projecte*, *projectable*, *projectant*, *projectista*, *projectiu*, *projectivitat*, *projectió*, *projectil*, *projector*, *projectura*, *subjecte*, *subjectar*, *subjectament*, *subjectador*, *subjectació*, *subjectiu*, *subjectivisme*, *subjectivista*, *subjectivitat*, *trajecte*, *trajectòria*, *parèsia*.

Gitimir, error per *gicimir* (GESSAMÍ) *Givernar*, grafia ignara per (*ei*)*xivernar*, V. *hivern* *Givernassa*, *givertassa*, V. *julivert*

GLA f. o AGLA, primitivament GLAN f, del ll. GLANS, -NDIS, f., id. □ 1.ª doc.: *glan* fi S. XIII; los *aglans* 1617; *aglà* 1803, Belv.

«En la ciutat de Girona, N. Senyor --- qui tota vegada poneix los argullosos, tramès-los pastilències de

mosques que-y hac tantes --- e eran mosques ben tan grosses e tan grans com una *glan*», Desclot (NCl. IV, 93.11). Un doc. de Solsona de 1283 distingeix entre «*aglans* e alçines» (Serra V., Bcec 1908, 170)¹ entenen 'aglans de roure' i 'aglans d'alzina' respectivament. La forma *glan* f. resta general tota l'E. Mj. i més enllà; sovint usat com a terme de comparació per a cosa de poc valor: «yo departiré e trencaré aquesta amor, o yo no prearé re lo meu sen, ne-l saber, valent de una *glan*», *Fill del Sen. d'Egipte* (NCl. XLVIII, 148).

Després de 1500: «donar-se deu a quiscú son mester: / La joya al hom y la *glan* al porcell», aforisme de P. Serafi, S. XVI; OPou, que escrivia tant o més per als valencians que per a la seva gent gironina, ajunta els noms usuals per a uns i altres: «*aglans* o bellotes: *glans*», OPou (*TbPu.*, 62). La variant amb la -a de l'article femení aglutinada, no la topem fins als *Secrets d'Agricultura* del banyolí-perpinyanenc Miquel Agustí (1617): «recullireu los *aglans* per nodrir los porcs» (8). I del singular analògic *aglà* sense -n no hi ha notícia fins a Belv. «*aglà* f.: bellota», que l'il·lustra amb la dita popular «donar un *aglà* per fer cagar un roure»; «mes de dalt, oratjosa, devalla, / y sacudí 'l mont aspre sa càrrega, agitat, / com sacudeix la seva d'*aglan* y fullaraca, / lo roure que la flama del cel ha corsecat», Verdager (esborrall de l'*Ail.* IX, 1867, 14c).

En català central avui és ja general pertot el singular en -à, i quasi sempre amb l'aglutinació, però encara se sent *les aglans* tant o poc menys que *els aglans*. Però en zones apartades se senten encara les formes antigues: *lax gláns* a Fogars de Tordera (1970), a Boadella d'Empordà (1939); en l'Alt Lluçanès m'ensenyaven «una tina per estovar-hi *las gláns*», que hi posaven «solades de *glans*»: en temps de guerra havien de menjar *pa de glans*, perquè anava escàs fins i tot el *pa de segle*, i havien de menjar-ne perquè no se sentís «la untor del porc», «que no els quedava ja altra cosa» (Sta. Eulàlia de Puig-oriol, 1964).

Pel que fa al català occidental: a la Vall de Cardós vacillaven entre *gláns* i *belçotes* (Estერი, o *baralçotes* Estaon, que en aquest poble ja domina, 1934); a Àreu encara *glá*, *gláns*. A Tor i a Ferrera, propagant-se la nasal: *angláns* (i amb singular *anglã* a Tor), no sols allà sinó també als Pirineus marítics: i parlant del coscoll o garric «les garrolles són una mata que fa *angláns* i pessiga», Palau Saverdera (1958). La -n es conserva bé en ross. (car allà el plural -ns suposa singular en -n i no correspon a singular en vocal): *glans* a Perestortes, però «uns *agláns* guapos», Estagell. I en alguns punts anaptixí: «roures que fan *goláns*» Montferrer, Orbanyà (1960).

Continua encara per l'Alt Aragó, on es diu només de la del roure (*lecina* o bellota la de l'alzina), «carrasca»: una *glán* la del roure, una *bellota* la de *elecina* (Ceresuela); «qué *glan* más gordo», Panticosa, *glánde* la del roure (i *bellota* de la *carrasca*) a Echo; en fi una forma més privativament aragonesa, *lan*, anoto a Tella («ya no hay *lánes*», 1965).

Per a les formes occitanes antigues, veg. ELevy (tant *glan* f., com *aglan* f. i fins m.), *ASNSL* CXLIII, 91. Per